

PINGSTDAGEN OTTESÅNG 1860

<sida1> Pingest dagen 1860. Ottesång

I anledning af vår Uplästa hel. Text skole vi på denna Herranom helgade stund betrakta och eftersinna: Huru den Hel. andes verkningar Uppenbarade sig om Pingest dagen, Och huru dessa verkningar bedömdes af verlden. Men att du din Anda värdes med ordet gifva, hör oss milde Herre Gud.

1. Den helige andes verkan om Pingest dagen visar sig för oss såsom en predikosjuka <sida2> hos dem, som hade fått den helige ande. Men det var en prediko sjuka af egen art. Profeterna predikade också efter den Hel. andes ingivelse eller rörde af den Hel. ande Och utan ingivelse af den H. A. predikade ingen det rena Guds ord. Men Profeterna talade icke med tungomål utan de talade på Landets språk, som alla menniskor förstodo. Men Lärjungarne talade med mångahanda <sida3> tungomål, som den tiden voro bekanta i verlden. De talade Hebreiska, Grekiska, latin, arabiska och flera <sida4> andra språk, för att kunna predika Evangelium för alla den tidens folk. det var ett stort <sida5> under, som ingen lärd har kunnat begripa huru dessa olärde män kunde i ett ögnablik lära sig så många språk och tungomål, ty både före o. efter Pingest kunde ingen så i en hast lära sig ett främmande språk. Ehuru ännu i andra och tredje århundr. <sida6> efter Frälsarens födelse, fanns en och Annan Christen som hade fått den Hel. Anda i högre mått, som kunde tala främmande språk, men det var så obegripeligt, att den stora hopen, som hade kommit dit för att se och gapa, trodde, att Lärjungarne svamlade i fyllan. Så obegripligt är Guds verk i menniskan, när hon blifver rörd af den heliga anda att den naturliga menniskan måste förvånas, men utan att kunna begripa saken. <sida7> Men äfven i våra dagar finns det en och annan, som talar ett aldeles främmande tungomål, utan att hafva gått Någon Schola. Det finns säger jag en och annan, som kan tala ett språk som ingen förstår, ehuru sällsynt det är att träffa sådana. Men likasom den Heliga Andas verkningar om Pingest dagen emottogos med begabberi af den stora verlds hopen, så emottagas den Hel. andes verkningar ännu i denna [dag] <sida8> med begabberi af den sorglösa hopen. Ty om Någon Christen röres af Guds anda och begynner att tala ett Nytt språk om bättringen, omvändelsen, pånyttfödelsen, Tron och helgelsen; så är den otrogna hopen färdig att begabba en sådan. Vår Frälsare säger: När den Helige ande kommer skall han straffa verlden för synd, rättfärdighet och dom. Den Helige Andas Embete är <sida9> [<är> upprepning] således ett straff Embete, som man kan höra af Profeternas, Johannes Döparens, Frälsarens och Petri straffpredikan om pingest dagen. Men just denna bestraffning tycker verlden icke om. Ty var just för denna bestraffning, som Profeterne blifvo hatade och förföljde af sina Samtida. För samma bestraffning blef Johannes döparen hallshuggen; och för sina [<straff> upprepning] <sida10> straffpredikningar blef också Frälsaren korssfäst, emedan Egenrättfärdiga Fariseerna icke tälte sådana bestraffningar och straffdomar, som Frälsaren uttalade öfver dem i synnerhet mot slutet af sin lefnad. Det grodde ett andeligt hat i Fariseernas hjertan. Men detta hat kände de icke, utan det blef för dem

en samvetssak, att undan rödja den förmenta kättaren [<sida11>](#) Och samma andeliga hat, var äfven anledningen till de christnas förföljelse. Ty ehuru väl den Helige Andes första verkningar emottogos med begabberi och hån, så dröjde det icke länge, innan Lärjungarne blefvo fasttagna och gripna af den såkallade Rättvisans tjenare, de blefvo kallade först [<sida12>](#) för kyrkorådet och sedan för Lands höfdingen; de blefvo straffade för sitt predikande och dömande. Alldrig skulle djefvulen hafva en sådan Magt i verlden, om icke denna verldenes furste hade förblindat de otrognas sinnen, att de skola tro lögnen. Och deruti Uppenbarar sig djefvulens förfärliga Magt, att han genom [<sida13>](#) det andeliga hatet inbillar de lärdaste män, att de christna äro svärmare och villoandar, att de äro skadliga för kyrka och stat. De öfversta presterna de skriftlärdade och Fariseer, med ett ord de förnämsta i riket, anställa förföljelser emot de christna, och detta har skett icke allenast i Judendömet och hedendömet, utan äfven i Påfvedömet och nu sednast i Lutherdömet. [<sida14>](#) Det är ingenting annat än den Helige Andes straff Embete, som verlden icke kan tåla. Ty nog tål verlden att du läser sjunger och håller bön för dig sjelf, om du allenast låter den Ogudaktiga hopen vara ostraffad, nog får du för öfrigt vara så andäktig, som du vill; men börjar du att tala ett nytt tungomål; börjar du att straffa verlden för synd, för rättfärdighet [<sida15>](#) Och dom, genast är verlden färdig att visa sina Draketänder emot dig. genast får Du höra den frågan: ho äst du? äst Du christus? och kan Du förlåta synderna, om jag bekänner dem? Och hvilken har gifvit dig magt att döma hederligt folk? Vi höra af Aposla gerningarna, att Petrus började utöfva den Hel. Andas Embete med en sträng bestraffning. Han förebrådde [<sida16>](#) den stora hopen, som var församlad, för delaktighet uti Frälsarens mord? I hafven kors fäst Herrlighetens Herra. Detta verkade hos några ett stygn i hjertat, och dessa som sålunda blefvo väckta af Petri väldiga straffpredikan de blefvo [<sida17>](#) Angelägna om sin själs Frällsning. Men de andra gjorde Narr af allt sammans men begabberiet varade icke länge innan det andeliga hatet kom i stället. Den stora hopen blef fiende till den sanna och lefvande Christendomen Och så har det [\[verb saknas\]](#) allestädes och i alla [<sida18>](#) tider hvarest den sanna christendomen har Uppenbarat sig. Den har till en början blifvit emottagen med begabberi och hån. Men det har icke varit länge, innan de christna blifvit hatade och förföljde. Och det är derföre obegrip[\[ligt\]](#) [<sida19>](#) huruledes de som hata och förfölja de Christna kunna inbilla sig, att äfven christendomens fiender, kunna hoppas att Gud är Nådig äfven emot dem. Ty säga de: öfversta Presterna, de skrift[<sida20>](#)lärdade och Fariseerna förfölde väl de christna, men de gjorde det af okunnighet och dumhet. De kunde icke tro, att de christna hade en rätt gudstjenst. De hade nemligen fått den öfvertygelsen, att de christna voro svärmare, kättare och [<sida21>](#) villoandar. Men huru kunde de få en sådan öfvertygelse. om menniskan utaf okunnighet och dumhet, utgjuter människoblod under den oförgripliga öfvertygelsen, att det är rätt och nödvändigt att så handla; Monne Gud derföre icke kunna döma dem? [<sida22>](#) Man kunde då begå alla Möjliga dumheter, och säga: allt ond, som Menniskan gör af dumhet är ursäkligt; o[\[ch\]](#) Gud kan icke döma

menniskan för det onda, som hon gör af dumhet och oförstånd. <sida23> Hon kan då säga: jag viste icke att det var synd. Så sade ock den falska Profetn Bileam: Jag viste icke, att det var Gud emot. Men detta är en dålig ursäkt när samvetet vaknar: ty apostelen Paulus kunde [inte] finna någon ursäkt uti sin egen dumhet, när han blef väckt. Han bekänner <sida24> visserligen, att han hade förföljt Guds församling af dumhet och i otro, Men han fann ingen ursäkt uti sin dumhet ty ännu långt efter sin omvändelse, bekänner han, att icke var [<var> upprepning] värd, att kallas för en Herrans Apostel, just derföre att han hade förföljt de christna. <sida25> Och detta är just ett bevis på djefvulens stora magt, att han kan så förblinda de otrognas sinnen, att de skola tro lögnen. Hvad nu Apostlarnes prediko sjuka angår, så är det alldeles säkert, att om något sådant skulle hafva händt i våra dagar, <sida26> så skulle den otrogna hopen ännu i denna dag hafva ansett det för predikosjukan, hvarom en tid mycket skrefs och talades i vårt land. De såkallade predikosjuka, predikade vådeligen så att många blefvo deraf väckte och stannade i syndaloppet, började att läsa och betrakta Guds ord, men det varade icke så länge, innan <sida27> Presterna började att anklaga dem alldeles som det gick till i Jerusalem. Och derigenom fick den otrogna hopen vatten på sin quarn; ty när deras egna lärare gick före med elakt Exempel så var det naturligt, att hopen följde efter. Den stora hopen fick genom förföljelsen mot de christna den öfvertygelsen <sida28> att Christendomen var ett ohyggligt svärmeri . Och så har det gått i alla tider, hvarhändst den sanna christendomen Uppenbarat sig: den har blifvit ansedd för ett ohyggligt svärmeri , de christna har man kallat för kättare, svärmare och villoandar, som borde utrotas med Eld och svärd. Det var således icke underligt att den sanna christendomen redan i sin början blef emottagen med <sida29> begabberi och hån. Men att den sanna christendomen äfven i våra dagar blir ofta nog emottagen med be[g]abberi , det synes vara mera underligt, då man lossar bekänna christendomen, men lefver tvärt emot den tro och lära, som man [med] munnen bekänner. Det är i sanning bedröfligt <sida30> att de som bära christna Namnet, lefva värre än Turkar och hedningar uti fylleri, dryckenskap och otuckt, uti flärd och fåfänga, uti granlåt och högfärd, uti andra syndiga nöjen och tids fördrif liksom trodde man, att det är bättre, att lefva ogudaktigt [<och> överstrykt ord] än Gudfruktigt, bättre att fara utan fruktan till evigheten <sida31> än att skaffa med fruktan och bäfvan, att I mågen salige varda. Det ser ut som skulle man nu för tiden icke bry sig om hvarken himmel eller Helvete, och att det är det samma huru man lefver blott man kommer helskinnad <sida32> genom Verlden. Men den som tror, att det finns ett lif efter detta, måste ock tro, att det icke är det samma, huru man lefver och huru man tror, Utan det måste vara blott en <sida33> Tro, som är den rätta, och denna Tro har Petrus först uttalat och bekant: Du äst <sida34> Christus [den lefvan]de Guds [Son] Och Herre [till] hvem skole vi gå? Du hafver lefvande Guds ord. Känner Du att Du icke kan varda salig utan Frälsare, så må Du väl taga Din tillflyckt till <sida35> [Den sann]e och [rätte Fräl]saren, som [kan dig] hjelpa ur [all nöd] och fara. [Men] tror Du, a[tt Du kan blifva salig]

PINGSTDAGEN OTTESÅNG 1860

utan Frälsare, så må Du väl stå ditt kast, och lita på din egen rättfärdighet. Den som är väckt han kan icke lita på sin egen rättfärdighet, utan han måste med bekymmer fråga: I män och bröder, etc.

—
Original / FKHS Kollerska samlingen Nr. 53 / Nationalarkivet, Helsingfors
Kopia: Uppsala Universitesbibliotek / UUB T 219

Anm. Årtalet 1860 syns inte i konceptets början, men årtalet framgår av bild nr 21 i PDF-dokumentet, där Laestadius' originalbrev, daterat 1860, är inbundet i häftet. På originalhandlingen hos Nationalarkivet i Helsingfors kan man säkerställa att brevpappret innehåller avsnitt av predikan ifråga.